

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра земельного кадастру

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Факультет землевпорядкування

від “ 15 ” травня 2025 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

Методологія та організація наукових досліджень
з основами інтелектуальної власності

Галузь знань G «Інженерія, виробництво та будівництво» _____

Спеціальність G18 «Геодезія та землеустрій» _____

Освітня програма Геодезія та землеустрій _____

Факультет (ННІ) землевпорядкування _____

Розробники: Дорош Й.М., професор земельного кадастру, д.е.н., професор,
академік НААН

Київ - 2025 р.

Опис навчальної дисципліни. Наукові дослідження є ключовим елементом розвитку сфери геодезії та землеустрою, а ефективна організація дослідницької діяльності потребує знання методологічних основ та правових механізмів захисту інтелектуального продукту. Дисципліна «Методологія та методи наукових досліджень з основами інтелектуальної власності» охоплює питання організації наукової діяльності, класифікації методів досліджень, формулювання тем і гіпотез, планування експериментів, а також правової охорони результатів інтелектуальної праці.

Курс включає вивчення принципів наукової творчості, структури наукових текстів, особливостей написання кваліфікаційних робіт, вимог до оформлення публікацій і правил користування бібліографічним апаратом. Особлива увага приділяється захисту прав інтелектуальної власності, включаючи авторське право, патентування та комерціалізацію наукових результатів.

Дисципліна формує у студентів навички організації наукової діяльності, критичного мислення, самостійного проведення досліджень та захисту їх результатів як інтелектуальної власності, що є важливим у підготовці конкурентоспроможних фахівців у сфері геодезії та землеустрою.

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	Магістр	
Спеціальність	G18 “Геодезія та землеустрій”	
Освітня програма	Геодезія та землеустрій	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Обов’язкова	
Загальна кількість годин	60	
Кількість кредитів ECT8	3	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота) (якщо є в робочому навчальному плані)	-	
Форма контролю	залік	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	Форма здобуття вищої освіти	
	денна	заочна
Курс (рік підготовки)	1	1
Семестр	2	1-2
Лекційні заняття	15 год.	6 год.
Практичні, семінарські заняття	15 год.	4 год.
Лабораторні заняття	-	-
Самостійна робота	30 год.	30 год
Індивідуальні завдання	-	-
Кількість тижневих годин для денної форми навчання:	2 год.	1 год

1. Мета, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета - сформувати у студентів теоретико-методологічні та прикладні знання щодо мети і завдання землеустрою, об'єктів, предметів, методологію і методику наукових досліджень сфери земельних відносин відповідно до основ землевпорядної діяльності.

Набуття компетентностей.

Інтегральна компетентність (ІК):

ІК 1. Здатність розв'язувати задачі прикладного, дослідницького та/або інноваційного характеру в сфері геодезії та землеустрою.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК01 Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми;

ЗК04 Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

СК01 Здатність планувати і виконувати теоретичні та/або прикладні дослідження, створювати нові знання і технології у сфері геодезії та землеустрою

СК02 Здатність критично осмислювати сучасні проблеми і перспективні напрями розвитку геодезії та землеустрою та суміжних галузей знань

СК03 Здатність ефективно застосовувати теорії, принципи та технології математики, природничих, технічних, соціальних, економічних наук при розв'язанні комплексних задач геодезії та землеустрою.

СК08 Здатність захищати інтелектуальну власність, комерціалізувати результати науково-дослідної, винахідницької та проектної діяльності.

Програмні результати навчання:

РН01 Мати спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері геодезії та землеустрою, достатні для проведення досліджень і здійснення інновацій.

РН02 Вільно спілкуватися усно і письмово державною та іноземною мовами з питань професійної діяльності, досліджень та інновацій у сфері геодезії та землеустрою.

РН03 Приймати ефективні рішення щодо розв'язання завдань прикладного, дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері геодезії та землеустрою, аналізувати альтернативи, будувати прогнози, оцінювати ризики, зокрема в умовах неповної та/або суперечливої інформації та неоднозначних вимог

РН10 Захищати інтелектуальну власність, комерціалізувати результати науково-дослідної, винахідницької та проектної діяльності.

РН12 Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію у сфері геодезії та землеустрою до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються

РН14 Критично осмислювати сучасні проблеми і перспективні напрями розвитку геодезії та землеустрою, дотичні міждисциплінарні проблеми.

2. Програма та структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							Заочна форма						
	тижні	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
			л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Змістовий модуль 1.														
Наука й наукові дослідження в сучасному світі. Технологія наукових досліджень														
Тема 1. Теоретичні та методологічні принципи науки	1-2	3	1	2				15					15	
Тема 2. Методологія та методи наукових досліджень у землеустрої	3-4	6	2	4				1	1					
Тема 3. Організація наукової діяльності в Україні	5-6	4	2					3	1	2				

Тема 4. Визначення мети, завдань, об'єкта й предмета	7-8	19	2	2			15	1	1				
Разом за змістовим модулем 1		30	7	8			15	20	3	2			15
Змістовий модуль 2. Робота над написанням наукових доповідей, статей, рефератів, кваліфікаційних робіт освітніх ступенів різного рівня													
Тема 5. Бібліографічний апарат наукових досліджень	9-10	4	2	2				1	1				
Тема 6. Види наукових публікацій. Правила оформлення публікацій	11-12	4	2	2				1	1				
Тема 7. Загальна характеристика видів кваліфікаційних робіт. Магістерська робота як кваліфікаційне дослідження	13-14	5	2	3				3	1	2			
Тема 8. Поняття права інтелектуальної власності	15	17	2				15	15					15
Разом за змістовим модулем 2		30	8	7			15	20	3	2			15
Усього годин		60	15	15			30	40	6	4			30

3. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Теоретичні та методологічні принципи науки	1
2	Методологія та методи наукових досліджень. Охорона та захист інтелектуальної власності	2
3	Організація наукової діяльності в Україні та Європейському союзі	2
4	Визначення мети, завдань, об'єкта й предмета досліджень	2
5	Бібліографічний апарат наукових досліджень. Пошук інформації у процесі наукової роботи	2
6	Види наукових публікацій. Правила оформлення публікацій. Застосування комп'ютерних програм для оформлення наукових робіт значного обсягу	2
7	Загальна характеристика видів кваліфікаційних робіт. Магістерська робота як кваліфікаційне дослідження	2
8	Поняття права інтелектуальної власності	2

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Організація написання наукового дослідження (організація роботи із інформаційними, науковими, монографічними та статистичними джерелами)	2
2	Постерна доповідь : структура, зміст, формування предсталення результатів дослідження	4
3	Методологія наукового дослідження (організація наукових досліджень, методологія та методи дослідження при написанні магістерської роботи).	2
4	Написання тез доповідей по темі наукового дослідження	2
5	Написання тез доповідей по темі наукового дослідження	2
6	Підготовка тез доповідей по темі наукового дослідження (організація, структура, підходи до написання)	3

5. Теми самостійних робіт

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Мета, завдання та зміст написання наукової роботи	15
2	Об'єкт, суб'єкт та структура наукової роботи	15

6. Методи та засоби діагностики результатів навчання: (вибрати необхідне чи доповнити)

- залік;
- модульні тести;
- реферати;
- розрахункові та розрахунково-графічні роботи;
- захист лабораторних та практичних робіт;
- інші види.

7. Методи навчання (вибрати необхідне чи доповнити):

- словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);
- практичний метод (практичні заняття);
- наочний метод (метод ілюстрацій, метод демонстрацій);
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату);
- відеометод (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);
- самостійна робота (виконання завдань);
- інші види.

8. Оцінювання результатів навчання. Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України».

8.1. Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Вид навчальної діяльності	Результати навчання	Оцінювання
Модуль 1. Наука й наукові дослідження в сучасному світі. Технологія наукових досліджень		
Практична робота 1	РН 3, 4. У межах модуля передбачається формування у здобувачів умінь логічно й аргументовано викладати ідеї, проблеми та рішення у сфері землекористування, адаптуючи професійну термінологію до рівня фахової та нефахової аудиторії. Розвиваються навички презентації результатів досліджень у письмовій та усній формах із використанням сучасних методів комунікації. Приділяється увага формуванню вмінь вести аргументований діалог, відстоювати власну позицію, враховуючи альтернативні думки. Здобувачі ознайомлюються з основними нормативно-правовими актами, стандартами та довідковими матеріалами у сфері геодезії та землеустрою. Також опановуються основи оцінювання відповідності землекористування вимогам законодавства і правильного оформлення документації.	20
Практична робота 2		20
Практична робота 3		15
Самостійна робота 1		15
Модульна контрольна робота 1		30
Всього за модуль 1		100
Модуль 2. Робота над написанням наукових доповідей, статей, рефератів, кваліфікаційних робіт освітніх ступенів різного рівня		
Практична робота 4	РН 3, 4. У тому числі здобувачі навчаються доступно і логічно викладати інформацію, проблеми та власні висновки щодо організації наукових публікацій, підготовки кваліфікаційних робіт та використання сучасних інструментів оформлення. Формуються вміння створювати письмові та усні повідомлення з урахуванням фахової та нефахової аудиторії. Також здобувачі опановують нормативно-правові та технічні вимоги щодо структурування наукових текстів, розміщення бібліографічних посилань, аналізу джерел, підготовки до захисту кваліфікаційних робіт. У результаті формується здатність самостійно працювати з регламентами, нормативами та інструктивними документами, необхідними для прийняття обґрунтованих наукових і практичних рішень у сфері землепорядкування та геодезії.	20
Практична робота 5		20
Практична робота 6		15
Самостійна робота 2		15
Модульна контрольна робота 2		30
Всього за модулем 2		100
Навчальна робота	$(M1 + M2)/2 \cdot 0,7 \leq 70$	
Екзамен/залік	30	
Всього за курс	$(\text{Навчальна робота} + \text{екзамен}) \leq 100$	
Курсовий проект/робота (за наявності)		100

8.2. Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка за національною системою (екзамени/заліки)
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

8.3. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

9. Навчально-методичне забезпечення

- електронний навчальний курс навчальної дисципліни <https://elearn.nubip.edu.ua/enrol/index.php?id=1716>;
- конспекти лекцій та їх презентації (в електронному вигляді);
- підручники, навчальні посібники, практикуми;
- методичні матеріали щодо вивчення навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти денної та заочної форм здобуття вищої освіти;
- програма навчальної (виробничої) практики навчальної дисципліни (якщо вона передбачена навчальним планом).

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Пащенко В. М. Методичні вказівки для виконання практичних робіт із дисципліни «Методологія та методи наукових досліджень». - К.: Б. в., 2010. - 51 с.
2. Пащенко В. М. Методичні вказівки для виконання самостійних робіт із дисципліни «Методологія та методи наукових досліджень». - К.: Б. в., 2010. - 24 с.
3. Пащенко В. М. Методичні вказівки для написання курсових, дипломних і магістерських робіт. - К.: 2011. - 11 с.
4. Пащенко В. М. Методичні вказівки з коректної вербальної наукової мови для освітнього використання наукознавчих та екоєволюційних напрацювань. - К.: 2011. - 11 с.
5. КОНСПЕКТ ЛЕКЦІЙ з дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень» для студентів денної форми навчання ОС «Магістр» спеціальність 193 «Геодезія та землеустрій СПД. Юр Ю.М., м. Київ- 5,2 у.д.а. Дорош Й.М., Дорош О.С., Мединська Н.В., Бутенко Є.В., Колісник Г.М.
6. Методичні рекомендації для виконання практичних робіт із дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень» для студентів денної форми навчання ОС «Магістр» спеціальність 193 «Геодезія та землеустрій СПД. Юр Ю.М., м. Київ - 2,4 у.д.а. Дорош Й.М., Дорош О.С., Мединська Н.В., Бутенко Є.В., Колісник Г.М.
7. Методичні рекомендації для виконання самостійних робіт із дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень» для студентів денної форми навчання ОС «Магістр» спеціальність 193 «Геодезія та землеустрій» СПД. Юр Ю.М., м. Київ -1,1 у.д.а- Дорош Й.М., Дорош О.С., Мединська Н.В., Бутенко Є.В., Колісник Г.М.
8. Третьак А. М., Другак В. М. Методологія та методика наукових досліджень у

- землевпорядкуванні. К.: Аграрна наука, 2005. - 300 с.
9. Третяк А. М. Наукові основи землеустрою. Навчальний посібник. - К.: ТОВ ЦЗРУ, 2002, с 29-34.
 10. Білуха М. Т. Методологія наукових досліджень: Підручник. - К.: АБУ, 2002, 408 с
 11. Стеченко Д. М., Чмир О. С. Методологія наукових досліджень. Підручник. - К.: Знання, 2007. - 318 с.
 12. Шейко В. М., Кушнарєнко Н.М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності. Підручник. - К.: Знання, 2008.
 13. Пащенко В. М. Методологія та методи наукових досліджень. Підручник. - Ніжин: Аспект-Поліграф, 2011. - 256 с.
 14. Кальниш Ю. Г. Методологія наукових досліджень: навч.-метод. посіб. для підготов. магістрів за спец. 8.150101 Державна служба. Київ. 2013. - 125 с.
 15. Костюкевич В. М., Коннова М. В. Методологія наукових досліджень: навчальний посібник. Вінниця. 2017. Т. 172.

